

Jaargang 13, nummer 4, december 2002

1. Beperking hypotheekrenteaftrek wegens ontbreken verband met woning

Belanghebbende A heeft in 1999 zijn hypothecaire lening verhoogd. In geschil is in hoeverre deze verhoging is aangegaan voor verbetering of onderhoud van de eigen woning van A. A heeft op de zitting bij Hof Amsterdam toegegeven dat hij niet met schriftelijke bescheiden kan staven dat het in geschil zijnde bedrag is besteed voor verbetering of onderhoud van zijn eigen woning. De stelling dat hij met het bewuste bedrag van NLG 7.500 zijn badkamer gaat renoveren, mag hem niet baten. Duidelijk is dat A het bedrag niet voor dat doel afgezonderd heeft en houdt. Van de rendementsrekening waarop A het bedrag heeft afgezonderd zijn namelijk ook andere betalingen gedaan zodat daarop thans geen groter bedrag staat dan NLG 3.305. De Belastingdienst heeft de hypotheekrenteaftrek van belanghebbende terecht beperkt, aldus Hof Amsterdam.

Commentaar:

Bij de aftrek hypotheekrente eigen woning is de volgorde van groot belang. Zowel bij aankoop van een eigen woning als bij een geplande verbouwing moet het geld van de hypotheek daarvoor worden gebruikt. Het gebruik van eerst eigen middelen die daarna met een hypotheek aangevuld zorgt ervoor dat de rente niet meer in box I aftrekbaar is. Immers de hypotheekgelden zijn niet gebruikt voor de aanschaf, verbetering of het onderhoud van de eigen woning. Ook moet belastingplichtige aantonen, middels *schriftelijke* bescheiden, dat de hypothecaire gelden voor de aanschaf, het onderhoud of de verbetering zijn gebruikt.

Er zullen dus nota's van aannemers moeten zijn om de hypotheekrente aftrekbaar te laten zijn.

2. Uitspraak Hof Arnhem inzake waardedrukkende factoren voor de WOZ

De gemeente Apeldoorn heeft de WOZ waarde van een woning per 1 januari 1999 vastgesteld op NLG 518.000. Belastingplichtige ging tegen deze waardevaststelling in bezwaar en later in beroep. Middels foto's werd door hem aangetoond dat er sprake was van waardedrukkende factoren. De waardedrukkende factoren waren:

- het uitzicht op een begraafplaats;
- het feit dat de tuin van de naastgelegen huurwoning "een grote vuilnisbelt" was;
- de aanwezigheid van een woonwagenkamp(je);
- een aan de tuin grenzende sociëteit voor homoseksuelen.

Het resultaat was dat het Hof vond dat de gemeente Apeldoorn met deze waardedrukkende factoren ten onrechte geen rekening heeft gehouden en stelde de waarde van de woning "in goede justitie" vast op NLG 473.797.

3. Surseance van betaling ontsloeg niet van melding betalingsonmacht

Aan BV X is op 6 augustus 1998 surseance van betaling verleend. De Belastingdienst heeft daarna naheffingsaanslagen loon- en omzetbelasting opgelegd. Toen bleek dat BV X deze niet betaalde, stelde de ontvanger bestuurder Y van BV X aansprakelijk. De bewindvoerder van BV X betwistte de aansprakelijkheid namens Y. Hij stelt onder meer dat de surseance openbaar is gemaakt in de Staatscourant en in een landelijk dagblad, zodat de ontvanger op de hoogte moest zijn van de betalingsonmacht van BV X. De rechtbank in Almelo is het daar niet mee eens. Indien aan een belastingplichtige vennootschap surseance van betaling is verleend, betekent dit niet dat zij ontslagen wordt van haar verplichting betalingsonmacht aan de ontvanger bij de Belastingdienst te melden. Daarbij is niet van belang of de ontvanger uit andere bron wetenschap had van de surseance of redelijkerwijs geacht moet worden daarvan kennis te hebben voordat de meldingstermijn in de Invorderingswet afliep.

Commentaar:

Bestuurders van BV's zijn in principe niet aansprakelijk voor schulden van de BV's die zij besturen. Een zeer belangrijke uitzondering is de bestuurdersaansprakelijkheid voor belastingschulden die de BV "int" namens de Belastingdienst zoals de loon- en omzetbelasting. Echter deze kan ook worden uitgesloten. De betalingsonmacht moet dan tijdig aan de Belastingdienst worden gemeld. Alsdan is er in privé géén aansprakelijkheid voor de belastingschulden van de BV.

In een ander arrest is aangegeven dat de melding van betalingsonmacht alleen dan kan plaatsvinden als er ook daadwerkelijk geen liquiditeiten zijn om aan de betalingsverplichting te voldoen.

4. Box III heffing over gestalde verkoopopbrengst eigen woning

De commissie van verzoekschriften van de Tweede Kamer heeft de afgelopen tijd een aantal klachten ontvangen over de belastingheffing over de verkoopopbrengst eigen woning in box III. Deze heffing vindt plaats nadat de eigen woning in november/december 2001 is verkocht en de opbrengst op een spaarrekening is gezet.

Belastingplichtigen hadden de staatssecretaris verzocht met toepassing van de zogenaamde hardheidsclausule dit saldo niet in box III te belasten. De staatssecretaris weigerde dit waarmee de commissie het eens was. De gevolgen van het systeem van de forfaitaire rendementsheffing (box III) had de wetgever onder ogen gezien. De herkomst of bestemming van een vermogensbestanddeel was niet van belang.

Commentaar:

Van het systeem van box III wordt niet afgeweken. Als voor 31 december van enig jaar de woning verkocht wordt is er geen eigen woning meer en valt de netto opbrengst (op de peildatum) in box III en is hierdoor belast tegen effectief 1.2%.

5. Loongrens ziekenfonds 2003 vastgesteld

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft voor het jaar 2003 het bedrag van de loongrens voor de verplichte Ziekenfondsverzekering vastgesteld op €31.750. Voor 2002 was dit bedrag nog €30.700.

6. De inspecteur en het advies van de kennisgroep

De staatssecretaris heeft de vragen beantwoord die in de Tweede Kamer zijn gesteld over de zogenaamde kennisgroepen binnen de Belastingdienst. Een belangrijke vraag is of belastingplichtige recht heeft op inzage in de adviezen van deze kennisgroepen aan de belanghebbende inspecteur. Uit de antwoorden blijkt dat adviezen die een inspecteur aan een kennisgroep vraagt, in het algemeen niet behoren tot de op de zaak betrekking hebbende stukken. Dit omdat de inspecteur het advies van de kennisgroep en de daarbij behorende argumentatie zelfstandig, als een eigen standpunt, tegenover belastingplichtige moet verdedigen. In die gevallen waarin de inspecteur, in strijd met de op dit punt geldende voorschriften, ter onderbouwing van zijn standpunt, verwijst naar het van een kennisgroep ontvangen advies, moet het advies van de kennisgroep wél ter kennis van belastingplichtige worden gebracht. Kennisgroepen fungeren volgens de staatssecretaris voor de inspecteur als hulpmiddel om het door hem, na advisering door de kennisgroep, ingenomen standpunt uit te dragen. Met name indien van dit standpunt zogenaamde precedentwerking zou kunnen uitgaan. Ofschoon afwijking van het advies van een kennisgroep volgens de staatssecretaris niet voor de hand ligt, heeft de inspecteur wél de vrijheid om daarvan af te wijken.

Commentaar:

Over een duidelijke en doorzichtige overheid gesproken!

7. Mede-eigenaar moest OZB van 30 panden betalen en maar op andere eigenaren verhalen

De heer X was op 1 januari 2000 mede-eigenaar van een 30-tal panden. Omdat hij als eerste in het kadaster werd genoemd waren de aanslagen OZB aan hem opgelegd. X vond het niet redelijk dat hij voor de andere eigenaren moest betalen. Hof Den Haag besliste dat de aanslag ten name van één van de eigenaren kon worden gesteld als er meerdere belastingplichtigen waren. De aanslagen waren derhalve terecht aan X opgelegd. Het Hof wees hem er nog wel op dat hij hetgeen hij meer had voldaan dan overeenkwam met zijn belastingplicht (aandeel in de panden) kon verhalen op de andere belastingplichtigen uiteraard naar evenredigheid van ieders belastingplicht.

Advies:

Bij meerdere eigenaren van panden (onverdeeld eigendom) is het advies om de exploitatie via een (of meerdere) gemeenschappelijke bankrekeningen te laten lopen. De heer X zou dan ten laste van deze bankrekening de aanslagen kunnen voldoen zodat het verhalen op de andere eigenaren niet noodzakelijk is.

8. Nieuwe indeling Belastingdienst

Eens in de zoveel tijd gaat het blijkbaar ook hier kriebelen en moet de organisatie (weer) anders. Er komt na de laatste herschikking in 1990 per 1 januari 2003 een nieuwe indeling. De inmiddels vertrouwde indeling in werkgebieden Particulieren, Ondernemingen, Particulieren/ Ondernemingen en Grote Ondernemingen wordt verlaten. Er komt nu een indeling in regio's. Bijvoorbeeld de regio Haaglanden. Overigens "logischerwijs" zijn sommige grote kantoren in meerdere regio's tegelijkertijd ingedeeld. Zo hoort bijvoorbeeld kantoor Utrecht (de afdeling Grote Ondernemingen) uiteraard bij de regio Utrecht echter ook bij de Regio Haaglanden. Ook moet zo'n nieuwe regio worden "aangestuurd". Dit vindt plaats door het managementteam. De leden hiervan hebben uiteraard belangrijke taken en bijbehorende functieomschrijvingen. Elk managementteam heeft een voorzitter maar daarnaast zijn er, houdt u vast, een "evaluator", een "inrichter", een "producent", een "P-regisseur" (!?) alsook een "Vakbaas".

9. Vervangingsreserve juist toegepast

De Hoge Raad heeft in navolging van het Hof 's-Gravenhage geoordeeld dat belanghebbende A zijn onderneming in 1998 niet heeft gestaakt. X kon daarom een zogenaamde vervangingsreserve vormen voor de boekwinst die hij behaalde bij de beëindiging van de exploitatie van het strandpaviljoen. A exploiteert tot 19 december 1998 het strandpaviljoen. Per die datum draagt X het recht op de handelsnaam, de inventaris en de goodwill over aan een derde, die de exploitatie van het strandpaviljoen voortzet. A begint op 1 april 1999 tezamen met een medevennoot in de vorm van een vennootschap onder firma een andere horecagelegenheid. Deze gelegenheid is ongeveer acht kilometer verwijderd van het strandpaviljoen. X voegt de met de overdracht van de handelsnaam, inventaris en goodwill gerealiseerde boekwinst toe aan een vervangingsreserve. De Belastingdienst meende ten onrecht dat X in 1998 zijn onderneming heeft gestaakt.

Commentaar:

Probleem met de vervangingsreserve (vanaf 2001: de herinvesteringsreserve) in de inkomstenbelasting is dat, om deze te kunnen vormen er wel sprake moet zijn van een onderneming. Bij de verkoop van de exploitatie van de "gehele" onderneming is het probleem dat er geen onderneming is waarbij de vervangingsreserve kan worden geboekt. In situaties als de onderhavige is reeds eerder bepaald dat als er op (zeer) korte termijn een nieuwe exploitatie van een soortgelijke activiteit wordt opgestart, waarbij *dezelfde cliëntenkring kan worden bediend*, de onderneming wordt geacht te zijn voortgezet.

Blijkbaar is dit nu opgerekt immers het betreft hier een locatie op acht kilometer afstand (niet zijnde op het strand) die bijna per definitie een andere cliëntenkring heeft.

10. Tweede feitelijke instantie in belastingzaken per 1 januari 2005

Enig tijd geleden heeft de minister van Justitie te kennen gegeven dat de invoering van een tweede feitelijke instantie in belastingzaken werd uitgesteld, omdat er geen financiële dekking voor was. Thans heeft de minister aan de Tweede Kamer laten weten dat er financiële middelen zijn gevonden om aan de begroting van de rechterlijke macht toe te voegen. In verband met het noodzakelijk wetgevingstraject en de praktische voorbereiding wordt er naar gestreefd om de tweede feitelijke instantie in belastingzaken per 1 januari 2005 in te voeren. Als voorwaarde wordt gesteld dat vanaf dat moment aan de (financiële) randvoorwaarden wordt voldaan.

Commentaar:

Op bijna alle rechtsgebieden is er de mogelijkheid om een zaak voor een tweede keer feitelijk te laten behandelen. Men kan dan in hoger beroep gaan. Hierna resteert nog cassatie bij de Hoge Raad. Cassatie betreft echter niet meer een vaststelling en beoordeling van de feiten. Bij belastingzaken wordt thans nog de tweede stap overgeslagen. Als het goed is vanaf 1 januari 2005 niet meer. Dat de invoering per 1 januari 2005 echter afhankelijk is van de dan beschikbare financiële middelen is in een rechtsstaat als Nederland ronduit belachelijk. Let wel we spreken over een bedrag van rond de €10 miljoen op jaarbasis als kosten. Minder dan één duizendste procent van de jaarlijkse belastingopbrengst.

11. Fiscus maakt berekening van zogenaamd KB Lux-inkomen

Wij hebben melding gemaakt van de problematiek bij belastingplichtigen van wie wordt vermoed dat zij over een bankrekening bij de Kredietbank Luxemburg beschikken en de inkomsten en het vermogen niet in Nederland hebben aangegeven.

De Belastingdienst blijkt bij degene waarvan zij vermoeden dat deze zo'n rekening aanhouden, maar die tot op heden een beroep hebben gedaan op het zwijgrecht, een methode hebben ontwikkeld om de verschuldigde bedragen te berekenen.

Deze belastingplichtigen kregen eerder een brief waarin de inspecteur aankondigde een reeks van aanslagen op te leggen, tenzij zij bereid bleken alsnog informatie over hun vermeende buitenlandse banktegoeden te verstrekken. Aan degenen die hieraan geen gehoor hebben gegeven, worden thans navorderingsaanslagen inkomstenbelasting 1990 en navorderingsaanslagen vermogensbelasting 1991 opgelegd. Dit om verjaring van de navordering wat betreft dit belastingjaar tegen te gaan. Beide navorderingsaanslagen worden verhoogd met een boete van 100%. De schatting is gebaseerd op gegevens van belastingplichtigen die wél antwoord hebben gegeven op vragen omtrent hun buitenlandse rekening. Hieruit is gebleken dat de saldi van de groep die niet heeft geantwoord gemiddeld een factor 1.5 hoger liggen dan de saldi van de groep die wél heeft geantwoord. Daarom is bij personen die niet hebben geantwoord de saldi gemiddeld een factor 1.5 hoger liggen, is dit bedrag eenvoudig met 1.5 vermenigvuldigd.